

mRNA aşısıyla (Pfizer/BioNTech, Moderna) COVID-19 aşılmasıyla ilgili genel bilgiler

Aşı etkili ve güvenli midir?

İsviçre'de her aşı onaylı olmak zorundadır. Bunun için güvenlik, etkinlik ve kalite ile ilgili yüksek standartları karşılamak zorundadır. İsviçre Tedavi ve Sağlık Kurumu Swissmedic COVID-19'a karşı mRNA aşı maddesini titizlikle test edip onaylamıştır. Aşı güvenli ve etkilidir. Hâlihazırda on binlerce kişi araştırmalarda aşı maddesini almıştır. İleri yaştaki ve kronik hastalıkları olan insanlarda bile güvenlidir ve etkisini göstermektedir.

Bu aşılar onaylandığından beri birkaç milyar kişi bu aşığı almıştır. Uzmanlar aşı maddesinin güvenliğini ve etkinliğini izlemeyi halen sürdürmektedir. Aşının faydaları risklerine belirgin ölçüde ağır basmak zorundadır. İsviçre'de bir aşı ancak bu şartla tavsiye edilir.

Nasıl aşı olabilirim?

Federal hükümet bir aşılama stratejisi ve tavsiyeler hazırlamıştır. Aşılamadan kantonlar sorumludur. Şu an hangi kişi gruplarının nerede mRNA aşısı olabileceğini kantonunuzun web sitesinden veya bilgi hattından öğrenebilirsiniz www.foph-coronavirus.ch/cantons (İngilizce). Ayrıca doktorunuza veya eczacınıza danışabilirsiniz.

Aşı kimlere tavsiye edilir?

12 yaş ve üzeri herkesin bir mRNA aşısı ile aşı olmasını tavsiye ediyoruz.

Bu tavsiye özellikle

- koronavirüs nedeniyle ciddi tehdit altında olan kişiler (kronik hastalıkları olan, 65 yaş ve üzeri kişiler ve hamile kadınlar);
- bunların özel ve mesleki çevresindeki yakın temas eden kişiler, için geçerlidir.

5 ile 11 arası yaşlardaki çocuklar için Pfizer/BioNTech çocuk aşısını tavsiye ediyoruz (bkz. "5 ile 11 arası yaşlardaki çocuklar için Covid-19 aşılması" broşürü)

Kimler aşı olmamalıdır?

mRNA COVID-19 aşısını bu kişilere tavsiye etmiyoruz:

- Aşı maddesi bileşenine, özellikle polietilen glikol (PEG) ya da trometamin (TRIS) maddelerine karşı teyit edilmiş ciddi bir alerjisi olan insanlar. Lütfen bir alerji uzmanına danışın.
- 5 yaşın altındaki çocuklar. Şu ana kadar bu yaş grubundaki aşılamayla ilgili yeterli veriler bulunmamaktadır.

Lütfen bunları dikkate alınız: Yüksek ateşiniz mi var? Hasta mısınız ve kendinizi rahatsız hissediyor musunuz? O zaman aşı tarihini erteleyiniz. COVID-19 test sonucunu mu bekliyorsunuz? Veya izolasyon ya da karantinede mısınız? O halde şimdi aşı olmayın. Ancak daha sonra en kısa sürede aşı olun.

Hamileysem veya hamile kalmak istiyorsam ne yapmalıyım?

Hamile kalmayı mı planlıyorsunuz? O halde en yakın zamanda aşınızı yaptırın. Şu anda hamilesiniz ve hamile kalmadan önce henüz aşı olmadığınız mı? O halde ideal olarak hamileliğin 12

haftasından itibaren aşınızı olmanızı tavsiye ediyoruz (yani 2. trimesterden itibaren). Ancak hamileliğin daha erken dönemlerinde yapılması da mümkündür.

Hamileyseniz veya hamile kalmayı planlıyorsanız ve aşı hakkında sorularınız varsa doktorunuz veya ebeniz ile konuşun.

Aşı nasıl yapılır?

Üst kolunuza bir iğne yapılacaktır. İlk aşından sonra gözlem altında olmanız için 15 dakika daha aşı mahallinde kalın.

Kaç kez aşı olmanız gerekiyor?

Genelde iki doz aşı zorunludur. İkinci aşığı ilk aşından yaklaşık dört hafta sonra yaptırabilirsiniz. Her iki aşığı da yaptırın. Ancak o zaman en iyi şekilde korunursunuz. Onaylanmış bir COVID-19 enfeksiyonunuz bulunuyorsa genellikle sadece tek doz mRNA aşısı yaptırmanız yeterli olur.

İstisnalar, bağışıklık sistemi zayıflamış, özellikle savunmasız kişiler için geçerlidir; doktorunuza danışın.

12 yaşından büyük kişiler için temel bağışıklık aşılmasının tamamlanmasından en az 4 ay sonra bir **güçlendirici (hatırlatıcı) aşı** yapılması önerilir ("mRNA aşısı ile güçlendirici aşılama" broşürüne bakın).

Aşı beni nasıl korur?

Vücudunuz COVID-19'a karşı bir koruma oluşturur. Bunu oluşturması ikinci aşından yaklaşık bir veya iki hafta sonrasına kadar devam eder. Aşı bağışıklık sisteminizi güçlendirir. Vücudunuzu virüsle savaşırken destekler. Ağır seyreden bir COVID-19'a yakalanma riskiniz büyük oranda düşer.

Unutmayınız ki: Tamamen korunmak mümkün değildir. Bazı insanlar aşıya rağmen COVID-19'a yakalanabilir. Bu sebeple COVID-19 semptomları gösteriyorsanız mutlaka hemen test yaptırın. Aşının nasıl çalıştığına dair ayrıntılı bilgileri burada bulabilirsiniz: www.foph-coronavirus.ch/mma

Aşının koruma süresi ne kadar?

mRNA aşıları, hastaneye yatış gerektiren ağır Covid-19 enfeksiyonlarına karşı çok iyi koruma sağlıyor. Aşının ağır hastalanmaya karşı bu koruması virüsün varyantına bağlı olarak ve özellikle de ileri yaşlardaki kişilerde biraz azalabilir. Hafif hastalanmaya ve virüsü bulaştırmaya karşı koruma tüm kişilerde daha hızlı ve daha fazla oranda azalır. **12 yaşından büyük herkese** tam bağışıklık aşılmasının 4 ay sonrasında itibaren bir **güçlendirici aşı** olmalarını tavsiye ediyoruz. Güçlendirici aşı (hatırlatma aşısı) Covid-19'a karşı korumayı artırır ve koruma süresini uzatır (bkz. bilgi formu).

Aşıdan dolayı COVID-19'a yakalanabilir miyim?

Hayır. Aşıdan dolayı COVID-19'a **yakalanmazsınız**. Aşı maddesinde koronavirüsler **yoktur**.

COVID-19 enfeksiyonu geçirdiysem yine de aşı olmalı mıyım?

Aşı olmak, COVID-19 olduysanız da mantıklıdır. Genel olarak enfeksiyondan sonra bir süre boyunca yeni bir enfeksiyondan korunursunuz. Bu sürenin ne kadar olduğu bilinmiyor.. uzun süreli ve etkili bir koruma sağlaması için aşı yapılmasını öneriyoruz. Mümkünse hastalığı geçirdikten sonraki 3 ay içerisinde aşınızı yaptırın. Onaylanmış bir koronavirüs enfeksiyonundan dört hafta sonra, genelde bir doz aşı olmak temel bağıışıklık için yeterlidir. İkinci dozu yaptırmayabilirsiniz.

Yan etkileri var mı?

Her aşıda yan etkiler olabilir. Genelde bunlar hafif ilâ ılımlı derecededir ve çabuk geçerler. Çok nadir durumda ciddi yan etkiler görülmüştür. mRNA-COVID-19 aşısından hemen sonra bazı kişiler ağır alerjik reaksiyonlar yaşamıştır. Çok nadir durumlarda aşidan sonraki 14 gün içerisinde kalp kası ya da kalp zarı iltihabı gözlenmiş ancak bunlar çoğunlukla hafif seyretmiş ve rahat bir şekilde tedavi edilebilmiştir. Bu tür iltihaplanma, Moderna aşısı ile aşılama sonrası 30 yaşın altındaki kişilerde daha sık görülmüştür. Bu nedenle 30 yaşın altındaki kişiler için Pfizer / BioNTech aşısı ile aşılama tercih edilir. Aşağıdakiler her iki aşı için de geçerlidir: Bir Covid 19 aşısının faydaları, gençler için de olası risklerden daha ağır basmaktadır. Kalp kası ya da kalp zarı iltihabı bir koronavirüs enfeksiyonundan sonra da görülmektedir. Bunun dışında, şu ana kadar ciddi yan etkilerle ilgili anormallik yoktur. Bu gibi yan etkiler aşidan sonraki birkaç ay içinde beklenir. Uzmanlar olası belirtileri yakından takip etmektedir.

Hangi yan etkiler mümkündür?

- İğne yapılan yer kızarıyor, ağrı yapar veya şişer.
- Baş ağrısı
- Yorgunluk
- Kas ve eklem ağrıları
- Titreme, ateş hissi veya hafif ateş gibi genel semptomlar

Bu yan etkiler aşılandıktan sonra sıklıkla görülür. Bunlar vücudun aşı korumasını geliştirdiğini gösterir. Yani ılımlı biçimde iyiye işarettir.

Aşılama sonrası alerjik bir reaksiyonda örneğin şişlik, kızarıklık, kaşıntı veya nefes darlığı meydana gelir. Bir kalp kası enfeksiyonunun tipik semptomları göğüs ağrısı, nefes darlığı ve şiddetli çarpıntıdır. Bu gibi semptomlarda derhal doktorunuza başvurun.

Yan etkiler ne kadar sürebilir?

Yan etkiler genellikle birkaç gün içinde geçer. Bir haftadan sonra halen yan etkileriniz mi var? Kötüye mi gidiyorlar? Ya da endişeli misiniz? O zaman doktorunuzla görüşün.

Aşı oldum. Başka insanlara COVID-19 bulaştırabilir miyim?

Aşılarınız tamamlandıktan ve güçlendirici aşılama sonrası koronavirüs ile enfekte olma riskiniz, dolayısıyla da hastalığın başkalarına aktarılması riski belirgin ölçüde azalmış olur.

Ancak aşı %100 koruma sağlamaz ve koruma zamanla azalır. Koruyucu etki ve korumanın azalma hızı virüs çeşidine göre farklı olabilir.

Lütfen bunları dikkate alınız: Hijyen ve davranış kurallarına uymaya ve zorunlu olan yerlerde maske takmaya devam ediniz.

Aşımı kim öder?

Sizin için aşı ücretsizdir. Sağlık sigortası kurumu aşının bir bölümünü öder. Geri kalanını federal hükümet ve kantonlar karşılar.

Aşı isteğe bağlı mı?

Evet. İsviçre'de aşılar isteğe bağlıdır.

Daha fazla bilgiyi nerede bulabilirsiniz?

COVID-19 aşısı ile ilgili daha fazla bilgiyi BAG web sitesinde bulabilirsiniz:

www.foph-coronavirus.ch/vaccination

Veya doktorunuza danışın.

